

Kaupunginhallitus

Valtuustoaloite nuorisovaltuuston suorasta aloiteoikeudesta / Henna Kyhä

Kaupunginvaltuutettu Henna Kyhä on valtuustoaloitteessaan 24.5.2021 esittänyt, että Porin nuorisovaltuustolle myönnetään suora aloitteenteko-oikeus kaupunginvaltuustossa.

Nuorisovaltuusto on nykyisen kuntalain tarkoittama vaikuttamistoimielin. Vaikuttamistoimielimet ovat edustamansa ryhmän osallistumis-, kuulemis- ja vaikuttamiskanavia ja välittävät edustamansa ryhmän näkemyksiä kunnan päätöksentekoon. Ne eivät ole kunnan varsinaisia toimielimiä (eivät käytä päätösvaltaa), mutta ne ovat kuitenkin kunnanhallituksen asettamia, lakisääteisiä toimielimiä.

Kuntalain 26 §:n mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Kuntalaissa säädetään nimenomaan nuorisovaltuuston kautta järjestetystä vaikuttamisesta. Nuorisolain mukaisella sääntelyllä edistetään muita nuorten kuulemisen ja osallistumisen tapoja.

Porin kaupungin hallintosäännön (hyväksytty 14.6.2021) 15 §:n mukaan Porin kaupungissa on nuorisovaltuusto, jonka kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

Valtuustoaloitteesta ja niiden käsittelystä säädetään hallintosäännön 130 §:ssä.

Kun arvioidaan nuorisovaltuuston kuntalain 26 §:n mukaisia tehtäviä, niin aloitteiden ja esitysten tekeminen kuuluu jo tehtävien luonteen vuoksi nuorisovaltuustolle. Erona tavanomaiseen aloitteentekoon suorassa aloiteoikeudessa on se, että kaikki aloitteet menevät valtuuston käsiteltäväksi ja saavat samanlaisen julkisen käsittelyn kuin valtuustoaloitteetkin.

Suoran aloiteoikeuden myöntäminen nuorisovaltuustolle tukisi nuorisovaltuuston tehtävien hoitamista ja tehostaisi nuorten ja lasten näkemysten välittämistä kunnan päätöksentekoon. Esteitä suoran aloiteoikeuden myöntämiselle ei ole.